Dosarul nr. 5r-34/25
4-25052980-46-5r-17042025

HOTĂRÎRE
În numele Legii

07 mai 2025 mun. Soroca

Judecătoria Soroca (sediul Central)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Gh. Purici
Grefier A. Costîrschi
Cu participarea:
Agentului constatator I. Rotari
Avocatului V. Mînăscurtă

a examinat în şedinţă publică, în limba de stat, cauza contravenţională în baza contestaţiei depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din 11.04.2025 de către

Pascari Elena, născută la *****, domiciliată*****, studii medii, neangajată în cîmpul muncii, cet. a R. Moldova,

Termenul de examinare a cauzei contravenţionale de către instanţa de fond 17.04.2025-07.05.2025.

constată:

Prin decizia asupra cauzei contravenționale emisă de agentul constatator, Rotari Ion din 11.04.2025, Pascari Elena a fost declarată vinovată şi sancţionată în baza art. 47^1 alin. (1) Cod Contravenţional cu amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale – echivalentul a 25 000 lei, pentru faptul că, în perioada anului 2024, avînd calitate de alegător cu drept de vot, a pretins personal de la reprezentanții Blocului „Victoria- Pobeda”, prin intermediul contului bancar deținut în instituția bancară „PSB Bank” din F. Rusă, mijloace bănești care nu i se cuvin, în schimbul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și referendumul republican din anul 2024.

Nefiind de acord cu decizia asupra cauzei contravenționale, Pascari Elena a contestat-o în ordinea art. 448 Cod Contravenţional, solicitând casarea deciziei agentului constatator din 11.04.2025.

În motivarea contestației a indicat că, nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator pe motiv că, au fost adoptate contrar prevederilor legale și în contradicție cu circumstanțele de fapt, or agentul constatator a examinat și întocmit actul contestat în lipsa sa, fără a-i fi explicate drepturile și obligațiile și fără a fi asigurată cu apărător. Totodată de către agentul constatator nu i-a fost explicată esența faptei imputate și nu a prezentat nici-o probă care ar confirma acest fapt. Mai mult, în caz de nesupunere agentul constatator a amenințat-o cu crearea unor probleme mai mari, fiind supusă unui tratament umilitor și degradant, fapt ce a afectat-o nu doar pe ea dar și pe membrii familiei. De asemenea a menționat că, în confirmarea vinei sale nu au fost prezentate probe care să ateste că i-au fost transmise careva sume de bani, or o aplicație bancară nu poate fi subiect al contravenției. Mai mult nu este menționat timpul acceptării banilor și nici nu este probat scopul transferului de bani, dacă acești bani au ajuns la ea și dacă au fost ridicați. Totodată nu este probată legătura de cauzalitate dintre aplicația bancară - un mesaj de la o aplicație bancară și alegerile care au avut loc în anul 2024. Mai mult, nu este probată nici acceptarea participării ei la alegeri din interes material și că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei sale la alegeri. Unica pretinsă probă ar fi o oarecare listă precum că, există un mesaj de la bancă străină pe un număr de telefon potrivit căruia a existat un transfer, date care nu au fost verificate în mod corespunzător. Prin urmare dat fiind faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, dar și din lipsa unor probe care să demonstreze persistența faptei contravenției și a comiterii contravenției, consideră că, procesul contravențional urmează a fi încetat.

Petiţionara Pascari Elena în privinţa căreia au fost întreprinse măsurile necesare de rigoare privind înştiinţarea legală a acesteia prin intermediul citaţiei expediate la adresa indicată în contestaţie, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, necătînd la faptul că, a depus contestaţia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi cu certitudine cunoştea despre desfășurarea procesului judiciar de examinare a contestației. Mai mult, prin cererea parvenită la data de 06.05.2025, Pascari Elena a solicitat amînarea şedinţei de judecată din 07.05.2025 ora 11.00, invocînd drept temei necesitatea asigurării sale cu asistentă juridică garantată de stat. Instanţa de judecată consideră ca fiind neîntemeiată cererea de amînare, or, la data 06.05.2025 de către instanță a fost solicitată acordarea asistenței juridice garantate de stat. În aceiași zi au fost întreprinse mai multe încercări de a o înştiinţa în mod repetat de a se prezenta la şedinţa de judecată, care nu s-au soldat cu succes or, numărul de telefon al petiționarei era deconectat. În atare circumstanțe, conducându-se de jurisprudența CtEDO în cauza Avramenco contra Moldovei și Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statut că, *participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului,* instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa petiţionarei, or, ultima a fost la curent cu data la care a fost stabilită examinarea contestaţiei, fapt confirmat prin cererea din 06.05.2025, însă din motive necunoscute nu s-a prezentat.

Agentul constatator Rotari Ion în şedinţa de judecată a solicitat respingerea contestației, susținând motivele invocate în procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia adoptată ca fiind legale și întemeiate.

Analizând argumentele agentului constatator, avocatului petiționarei, cercetând materialele dosarului contravenţional, instanţa conchide că, contestația urmează a fi respinsă ca nefondată din considerentele expuse în continuare.

Potrivit prevederilor art. 7 al Codului Contravenţional – „*persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa cu respectarea normelor prezentului cod”.*

În viziunea instanţei de judecată, vis-a vis de cerinţele art. 7 Cod Contravenţional, „*dovedirea faptei de care este învinuit* Pascari Elena *este pusă în sarcina agentului constatator şi poate fi realizată prin concluzii ferme şi veridice bazate pe probe colectate cu respectarea normelor Codului Contravenţional, iar scopul unei astfel de cercetări judecătoreşti, cu participarea tuturor părţilor, este realizarea eficacităţii legii*”.

Conform art. 425 alin. (1), (2) Cod Contravențional „ *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.”*

Potrivit art. 381 alin. (4) Cod Contravenţional, „*autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanţelor cauzei de a evidenția atît circumstanţele care dovedesc vinovăția persoanei, cît şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanţele atenuante sau agravante*”.

Conform art. 453 alin. (3) Cod Contravenţional, „*instanţa de judecată apreciază probele, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o, cercetînd toate probele cercetate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Totodată, instanţa de judecată la înfăptuirea justiţiei se bazează pe probele prezentate de părţi şi nu este abilitată cu dreptul de a colecta desinestătător probe, întru verificarea argumentelor invocate de către participanţii la proces*”.

Potrivit art. 101 alin. (1), (2) CPP „ *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege”.*

Față de cele ce preced, instanța de judecată, relevă că, lui Pascari Elena i s-a încriminat comiterea contravenţiei prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod Contravențional cu indicii de calificare: *„coruperea electorală pasivă, adică, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător al bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice, formă, care nu i se cuvin pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune”.*

Potrivit doctrinei contravenționale ***coruperea electorală pasivă*** este o contravenţie materială şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Latura obiectivă a contravenţiei specificate la art.47[1] Cod Contravenţional constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acţiunea de pretindere, acceptare sau primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje care nu i se cuvin.

Latura subiectivă a contravenției specificate la art. 47[1] Cod Contravenţional se caracterizează prin intenţie directă.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într -un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47[1] Cod Contravențional.

Analizînd acțiunile petiționarei, în contextul faptei incriminate, instanța de judecată ține să menționeze că, în ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că, Pascari Elena în perioada anului 2024, avînd calitate de alegător cu drept de vot, a pretins personal de la reprezentanții Blocului ,,Victoria- Pobeda", prin intermediul contului bancar deținut în instituția bancară ,,PSB Bank" din F. Rusă, mijloace bănești care nu i se cuvin, în schimbul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și referendumul republican din anul 2024.

Vinovăţia lui Pascari Elena se demonstrează prin: raportul privind înregistrarea contravenţiei din 08.04.2025, raportul de analiză informațional-criminală întocmit de către Inspectoratul General de Poliţie din 07.02.2025; informația obținută în cadrul măsurii speciale de investigații prevăzute de art. 138[4] CPP *,, Colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice"* potrivit căreia s-a stabilit că, utilizatorul numărului SIM 067465272 al furnizorului de servicii de comunicații SA ,,Moldcell", care s-a dovedit a fi Pascari Elena în perioada 04.10.2024 -05.10.2024 a primit 3 (trei) mesaje de intrare- prin intermediul cărora de către reprezentanții Partidului Politic „Victoria", prin intermediul aplicaţiei mobile cu identificatorul „PSB" (Federaţia Rusă), au fost oferiți și dați bani în schimbul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și referendumul republican din anul 2024; procesul-verbal cu privire la contravenție din 11.04.2025 întocmit în privința lui Pascari Elena în baza art. 47[1] alin. (1) Cod Contravențional.

În această ordine de idei instanța reține că, agentul constatator a făcut dovada stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanță, or, pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art.47[1] alin. (1) Cod Contravențional, la caz contravenția consumându-se în momentul pretinderii mijloacelor bănești, fără a avea importanță faptul ridicării din cont a acestor bani.

Instanța de judecată va supune criticii declaraţiile petiționarei făcute în cadrul cercetării cazului de către agentul constatator referitor la faptul că, nu a pretins și acceptat careva sume de bani de la blocul politic „Victoria" și că nu deține aplicația ,,PSB" or, ultima nu a prezentat instanţei nici o probă în susținerea poziției sale sau combaterea veridicității celor prezente, limitîndu-se în exclusivitate la întocmirea formală (sub formă de şablon) a contestaţiei, astfel că, în opinia instanței, nu se întrevăd temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor

agentului constatator, legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție şi a circumstanțelor avute loc, precum şi a hotărîrii contestate. Mai mult, în cadrul examinării contestației, petiționara a fost asigurată cu asistentă juridică garantată de stat.

Subsidiar, instanța va supune criticii și afirmațiile petiţionarei referitor la faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în absența sa, astfel încît nu i-a fost explicată esența faptei imputate, or, din conținutul actului contestat se deduce că, acesta a fost întocmit în prezența lui Pascari Elena, care la rubrica ,,obiecții și probele persoanei în a cărei prezență a fost pornit procesul contravențional" a făcut mențiunea ,, nu sunt de acord" .

Subsecvent, instanța de judecată remarcă că, procesul-verbal cu privire la contravenție, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În așa mod Curtea a constatat anterior că, prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141- A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001).

În același context instanța de judecată menționează că, statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, supremația legii și un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfășurarea și totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice. Democrația implică desfășurarea unor alegeri libere și corecte, crearea unui mediu politic în care cetățenii să aibă posibilitatea de a participa în mod activ în procesul de luare a deciziilor. Dreptul de a alege și a fi ales este recunoscut și garantat de Constituția Republicii Moldova, și reprezintă baza fiecărei societăți democratice.

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art.21 stipulează că „*orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa; voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".*

Potrivit art. 2 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, „*suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție".*

Art. 38 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, stipulează că *,, voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat ".*

Principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetățenii Republicii Moldova pot alege și pot fi aleși fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri și/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influențării voinței alegătorului; -vot liber exprimat – nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l

face să voteze sau să nu voteze, precum și pentru a-l împiedica să-și exprime voința în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfășurării alegerilor, subminînd întreg sistemul democratic.

Subsidiar instanţa de judecată reține că, în orice scrutin electoral există o concurență între candidații care aspiră la ocuparea funcțiilor elective. Concurenții în alegeri, de regulă, prin programele lor electorale, propun soluții diferite asupra principalelor probleme din societate şi fiecare din candidați dorește să obțină încrederea, dar și voturile alegătorilor. Uneori concurenții sunt tentați de a încălca legislația în vigoare, pentru a se menține la putere sau pentru a accede la putere, inclusiv prin acțiuni reprobabile de corupere a alegătorilor.

La fel votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vînzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative şi fraudează competiția bazată pe idei şi pe programe politice desfășurată între partidele politice şi între candidați (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

Astfel, sancționarea coruperii alegătorilor urmărește scopul asigurării integrității și caracterului democratic al proceselor electorale prin exercitarea necondiționată a drepturilor electorale. Prin urmare, politica penală a Parlamentului urmărește să descurajeze actele de corupție electorală, inclusiv prin stabilirea unui sistem efectiv de sancțiuni.

Instanța va aprecia critic poziția petiționarului, care pledează nevinovat, deoarece aceste afirmații se combat prin totalitatea probelor cercetate în şedinţa de judecată şi în opinia instanței este o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art. 6 CEDO.

În contextul expus instanţa de judecată consideră că, Pascari Elena este vinovată în comiterea contravenţiei incriminate, iar contestaţia depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din 11.04.2025 urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 445, 448, 452, 455, 457, 458, 462 Cod Contravenţional al RM, judecata,

hotărăşte:

Se respinge ca neîntemeiată, contestația depusă de către Pascari Elena împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei asupra cauzei contravenţionale din 11.04.2025, prin care a fost declarată vinovată şi sancționată în baza art. 47^1 alin. (1) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale - echivalentul a 25 000 (douăzeci și cinci) lei.

Hotărîrea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Soroca (sediul Central).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Ghenadie Purici**